

Kvindens Uddannelse, alene er den, at vi ikke have villet lægge nogen Hindring i veien for det unge Institut, der ad privat Veie i dette Dieblis blomstrer op med Statens Understøttelse og synes i alt Fald foreløbig at tilfredsstille den Trang, der er tilføede; men ganske vist, naar denne Trang i Fremtiden, som jeg haaber og tror, kommer til os med større Krav paa Opsyrelse, vil jeg sikkert ikke høre til dem, fra hvem disse Krav vil møde Modstand. Der er enkelte Bemærkninger ved dette Mindretals Forslag, som jeg endnu vil gjøre. Det er ikke forekommet mig ganske klart, hvorledes det ærede ordførende Mindretal egentlig tænker sig Forholdet med den nye Bygning; jeg har ikke kunnet se af selve Forslaget til § 1 og har heller ikke kunnet se det af Motiverne, thi i Mindretallets Motiver staar der, at man vil „overlade“ den nævnte Fond Benyttelsen af den fornødne Grund, men saa staar der kort efter, at den skal være Eier af Bygningen, og i selve Lovforslaget staar der, at man uden Bederlag vil overlade den „de fornødne Arealer“ af den gamle Botaniske Haves Grund osv. Der staar ikke, at Udstillingsfonden skal være Eier af Byggegrunden. Jeg veed ikke, om det er Meningen, at den skal være Eier af Grunden; i modsat Fald vil der optaa et Slags Superficiærforhold, som vistnok vil gjøre dette Forhold endnu mere indviklet, end det ellers vil blive; men hvis det derimod er Meningen, at Byggegrunden skal overlades til Udstillingsfonden som Eiendom, tror jeg det maa være anderledes udtrykt, idet selve Ordet „overlade“ ikke er tilstrækkelig bestemt i saa Henseende. Det forekommer mig ogsaa nok, at Udtrykket „de fornødne Arealer“ er lidt for ubestemt, naar der er Tale om en Overdragelse til en tredje Mand. Jeg erkjender, at det ærede ordførende Mindretal har taget noget Hensyn til den Betragtning, som vi lægge nogen Vægt paa, nemlig, at Akademiets Ordning ikke giver den fornødne Garanti for en upartisk Anvendelse af de Midler, der mulig fremkomme som Produkt af denne Bygning i Fremtiden, men jeg er noget i Tvivl om, hvorvidt det Forslag, der er stillet, virkelig vil være tilstrækkelig. Forslaget gaar jo kun ud paa, at samtlige Valg til den paagjældende Bestyrelse skulde ske efter Forholdstalsvalg, men den Valgmaade lader sig vist ikke fuldt gennemføre. I alt Fald er der et af disse Valg, Valget af Formanden — hvem Kirke- og Undervisningsministeren vælger —, som neppe kan ske ved Forholdstalsvalg; men selv afset derfra tror jeg ikke, at det let kan ske, thi det kan ikke negtes, at hele denne Bestyrelse har slet ingen legal Stilling; den hviler helt og holdent paa Kirke- og Undervisningsministerens Autoritet og Myndighed; han har indrettet sig den til sin Behagelighed og Behvemmelighed, og finder han, at det ikke længer er behageligt eller bekvemt for ham at have den,

saa affafler han den, og saa bliver der ikke Tale om Valg, hverken ved Flertal eller Forholdstalt eller paa hvilken som helst Maade, thi saa er der ingen Bestyrelse. Altsaa, vil man i denne Henseende søge nogen Garanti, saa tror jeg, man maa gaa noget mere i Detaillen med hele dette Forhold. Det er, hvad jeg har at sige til dette Mindretal. — Det andet ærede Mindretal har i sin Betænkning rettet adskillige Indvendinger mod det Forslag, jeg nærmest fører Ordet for, og jeg ser, at dette Mindretal nærer baade juridiske og konstitutionelle Betænkneligheder derved. Det har overrasket mig Noget, at disse juridiske og konstitutionelle Betænkneligheder just have mødt dette Forslag. Derfor det ærede Mindretal havde haft juridiske og konstitutionelle Betænkneligheder ved den Tilstand, der nu er tilføede, vilde jeg finde det særdeles vel begrundet; men at just et Forslag, der gaar ud paa netop at bringe et klart og simpelt, naturligt Rettsforhold tilføede og føre hele denne Institution tilbage indensfor den rette konstitutionelle Anordning, skulde kunne vække juridiske og konstitutionelle Betænkneligheder, forekommer mig underligt, men det er vel meget en Smagssag med de juridiske og konstitutionelle Betænkneligheder, og jeg skal ikke opholde mig videre derved. Derimod er der noget Andet, som ogsaa til en vis Grad er en Smagssag, men jeg kan ikke finde, at det er af nogen god Smag, nemlig naar Mindretallet siger, at den Veie, ad hvilken vi vil gaa, vil være i høi Grad ubillig og hensynsløs mod Kunstnerne. Jeg kan ikke tro, at det ærede Mindretal virkelig mener noget Uvordeligt dermed. (Vilke: Det kan det ærede Medlem meget godt tro). Ja, jeg maa jo tro det ærede Medlem; men jeg fik Indtrykket af, at man maaste — det er Noget, man ikke sjældent ser Eksempel paa i Kunstnerverdenen — sølte sig i en saadan trykket, mere „zerrispen“ Tilstand, og derfor sølte en Trang til at klage og jamre over os. Det er Noget, vi heri Landet meget vel kjende fra den Maade, hvorpaa Kunstnerne i Reglen tale til Rigsdagen. Jeg tror, der i dette Tilfælde er saa lidt Grund som muligt til at tale om Ubillighed og Hensynsløshed, netop i dette Dieblis, da Kunstnerne komne til Rigsdagen og bede om en halv Million Kroner, og der i Rigsdagen fra alle Sider er den største Willighed til at komme dem imøde i den Henseende. At de saa ikke fuldt ud faae det Hele, akkurat som de ønske det, og at navnlig vi herinde gjøre de Fordringer gjældende, som vi mene at maatte gjøre som konstitutionel Forsamling, i Henseende til, at det skal være en rigtig og korrekt Ordning, der træffes, — at det skulde være en Hensynsløshed og Ubillighed mod Kunstnerne, der paa denne Maade blive doererede af Staten, tror jeg er Noget, som er en eiendommelig dansk Opsyrelse, som man ikke vil kunne opvise Mage til i noget som helst andet Land